

Eugene Ionesco

PLEŠASTA PEVKA

Za razliko od večjega dela ostalih društev, so se v gledališki skupini pri KDK Žirovnica odločili za uprizoritev Ionescovega besedila PLEŠASTA PEVKA, ki je razburkalo gledališke vode že ob svoji praizvedbi.

Igra označena kot antidrama in teater absurda je to zaradi tega, ker se v svoji formi ne naslanja na psihološko, klasično podprto zgodbo. Ravno nasprotno – s to zgodbo polemizira, jo sesuva razstavlja njene dramaturške komponente in jih sestavlja v nov kontekst. Forma prevzame funkcijo vsebine in nam v svoji neusmiljeni farsičnosti evocira skozi občutek boleče nostalgčnosti vprašanja o eksistenci, njenih vrednotah in njune perspektive.

Režiser in scenograf Niko Kranjc je predstavo postavil v prostor z nujno potrebnimi scenskimi elementi (stoli, mizica...) brez dodatnih scenskih dopolnitev.

Svoje režijsko delo pa je nadaljeval na Ionescovi iztočnici - destrukciji klasične dramske forme in vzpostavitve antidrame. To je počel tako, da je predstava v svoji podobi še najbolj spominjala na kabaret, ki pa je sproti spreminjal svoje estetske forme, saj je prehajal od igre z distanco do realizma pa od verbalne drame do fizičnega gledališča.

Ta, z režijo določena stilna raznorodnost, ki je tipični otrok postmodernizma, nadaljuje z razstavljanjem dramaturške zgradbe in njene intelektualne strukture. S svojo natančnostjo in doslednostjo v odrskem izrazu nas ustvarjalci ponovno izzovejo z vprašanji kot so – kdo sta gospod in gospa Smith, kdo sta gospod in gospa Martin in kdo sta služkinja in gasilec. Temeljna vprašanja, ki se postavljajo že od samega rojstva Plešaste pevke. V Kranjčevi interpretaciji so igralci podaljšana režiserjeva roka, saj z distanco v igri nenehno racionalno nadzorujejo tok dogajanja. S svojim odrskim nastopom dokazujejo ujetost v eksistenčne klišeje tako na verbalnem, kot fizičnem nivoju.

To se kaže z govorom in doživljanjem situacij, ki jih tavitološko utemeljujejo in s tem privedejo občutek absurdnosti do same skrajnosti. Učinkovito je naštudirano gibanje in njihovo premikanje po odru. Žal je njihova najučinkovitejša „koreografija“ zaživela prav na začetku predstave ob paralelnem premikanju Smithovih in Martinovih. Kasneje pa se ni nadaljevala v iskanju novih duhovitih rešitev, ki bi lahko nadgradile dramsko dogajanje. Smo pa bili v drugem delu predstave priče posrečeni kombinaciji soočenja dveh igralskih stilov – igre z distanco in pa realistične igre. Izrazito se je to zgodilo v gasilčevi pripovedi. Ta, iz „bivših časov“ anahronizem je deloval duhovito in razbremenjujoče.

Igralci so vsi po vrsti delovali homogeno in disciplinirano. Njihovi liki so živeli individualno, pa vendar so s svojo interpretacijo uspeli vzpostaviti enotnost v kolektivnem doživljanju skupne „usode“. Največja vrednota pa je nedvomno dejstvo, daje pristop vseh akterjev ustvarjalen in kot tak v imenu višjega cilja – predstave- podvržen rigorozni odrski disciplini, ki v svoji doslednosti prerašča kriterije običajnih ljubiteljskih predstav.

Uprizoritev plešaste pevke je dosežek s katerim njeni ustvarjalci napovedujejo nove gledališke izzive ki jih bodo soočili s svojimi nespornimi gledališkimi talenti.

Kraljevič Branko